

Bermon. I.

nō cibū q̄ perit s̄z q̄ pmanet in vitam eternā.
Joh..v. **I**ō dixit xp̄s. Ego cibū habeo mā/ducare quē vos nescieſ. **Joh.**.iii. **C**ibū xp̄i de/q̄ ipſe satiaſ lūt oga ſtuosa. **S**z iſte cibū erat insipid⁹ aī aduentū. b. dñici. **N**ā dñi t̄gales dimiſſa ſtute iuſticie dabāt ſe ad tyraṇias. **S**z venit. b. dñic⁹ ponēſ ſal reducēſ eos ad ſtutē iuſticie. p̄tēt de ſuis redditib⁹ r̄c. **I**teſ de cibis platorū insipidis. q̄ pl⁹ curabāt de redditib⁹ q̄ de aīab⁹. **S**z. b. dñic⁹ poſuit ſal ſue doctrine quō pl⁹ de aīab⁹ q̄ de redditib⁹ debabant curare. Quot religioſi erāt de vita diſſoluta. nibil ſuantes de religio. ſed beat⁹. **D**ñicus reducebat eos ad religiois obſeruātiā. Quot clerici in denoti nō dicētēſ officiū niſi. a. e. i. o. v. ſi oīs cōcubinarii venato/res p̄ tabernas. reduciſ ſunt r̄c. Quot merca/tores uſurarii ementeſ min⁹ p̄parata pecu/nia. vel vendētēſ pl⁹ expectādo. Quot ciues crudeleſ p̄mittētēſ pauperes mori fame. re/durit ad pieratē misericordiā ſ liberalita/te. Quot mulieres luxuriosas ſua p̄dicatoriē reduxit ad caſtitatē r̄c. Finaliter dixit deus. **D**istud ſal ego voſ q̄ponaſ in menſa mea. Ecce quo. **D**icaf quō appaunt ſibi xp̄s in/uitās eū ad ſuā gloriā. **T**ūc beat⁹ dñicus ro/cauit. xij. frēs in puentu bononie. ſ ibi coraſ eiſ cōdidiſ teſtamētū tale ut decebat cum di/mittēſ fratrib⁹ firmā hūilitatē. ſ. q̄ non ppter ſanctitatē nec ſciētiā ſupbirēt. **S**cđo diſiſ fratrib⁹ theſauar⁹ pauperaſ q̄ emiſ regnū ce/loz. Beati paupes ſpū. qm̄ ipoꝝ eſt regnum celoz. **M**ath. v. **T**ertio diſiſ charitatēm fraternale. ſ osculaſ eſt frēs. ſ receptis ſacra/mētis obiht. **D**icaf de gl̄ia quā de ſibi oīdiſ d̄ duab⁹ ſcalis. quaꝝ xp̄s tenebat caput vniꝝ ſ et ſ ēgo maria alteriꝝ r̄c. **E**t ipſe corona aurea coronatus intrauit gl̄iam. **S**i dicaf. quare duas ſcalas. **N**ūquid vna ſufficeret. **R**efpoſio ad innuendū q̄ religio predicatorū non ſolum p̄ vnam ſcalam. ſc̄z vite contempla/tiue mittit frātres. ſed per aliam. ſc̄z vite acti/ue coartans. **C**eleſtini ſ similes ſolum aſcē/dunt p̄ ſcalam cōtemplatiōis. **M**ilites ſan/ceti Jobānis. ſancti Jacobi. ſancti Georgij. ſ frātres de mercede aſcendūt p̄ aliam ſcalā ſc̄z vite actiue. **F**ratres aut̄ beati Dñici per duas. ſ. ſtemplatiā ſtudendo. ſ et p̄ actiua m̄ p̄dicando. **H**abete in vobis ſal. ſ pacem ha/bete inter vos. **M**arcii. ix.

Intra octauas beati Dñinci p̄zis no/ſtri de decē p̄ceptis legiſ Bermon. pm⁹,

Duueni ſoluere
Nlege ſz adimplere **M**ath. v. **E**t in euāgelio p̄nti ſtuaꝝ b̄t̄ dñici nūc voſo incipe materiā valde neceſſariā. ſ. ſ obſuanta xp̄i ſ decē mādatoy. q̄ evia plana recta ſ regalē eūdi ad padisū. **I**ō dixit xp̄s. Si viſ ad vitā ingreſua mā. **M**ath. xix. **S**alu/teſ v. **D**a. ſ refuam̄ ſ thema. **I**ſtō eſ ſbū xp̄i dicētis. Ego nō veni in h̄ mō ſoluere lege ſz fuare ſ implere p̄ oga. **N**ō nouerit ſ q̄ to ta lex dei ſumarie pſiſt in decē p̄ceptis. ſ si/gnāter de voluit cōprehēdere tota legē i de/cē p̄ceptis ſiuē in numero denario ut meliꝝ re/cordarem̄ eoꝝ. **Q**uiā ſic dedit nob̄ decem digitos i manu cū potuifſ ſet p̄les ſeu paucio/reſ dediſ ſ q̄b̄ opamur. Ita voluit dare de/cē p̄cepta ſ nō pl̄a q̄b̄ opemur meritorie. et q̄ man⁹ ſūt p̄tes magiſ viſibiles h̄ntes decez digitos. iō dedit decē p̄cepta ut recordare/mur q̄ i decē tememur. **O**ſi eēt poſſible q̄ in vngula cuiuſlibet digiti ſcribereſ vnum p̄ce/pn de lra in delibili. **I**ō ait Job. De i ma/nu oīm hoīm ſig. i. ſignū dat ut nouerit ſin/guli oga ſua. i. decē p̄cepta. **J**ob. xxxvii. **S**z lic⁹ ſint decem t̄i nonū ſ decimū p̄ceptū co/ſiſtūt. q̄ ambo dicūt. nō ūcupiſces. iō q̄ ſi p̄ uno reputant. Et ſic ſunt nouē ad ſignan/dū q̄ ſuauit ea ibit in vnu d̄ nouē ordinib⁹ angelorū. Et ſunt ita ordinata ita precepta q̄ p̄ma tria precepta ordinat̄ creaturā circa deū. alia tria circa primū. alia tria circa vi/tam p̄p̄riam ḡnberandā. Et q̄ xp̄s ſuauit omnia ita p̄cepta. **I**ō dicit ſ thema. Non veni ſoluere lege ſz adimplere. **D**e p̄mo ternario mādatoy erit ſimo hodiern⁹. de ſcđo crasti/no. ſ et de tertio post cras. de quolibet p̄cepto declarabilis p̄mo q̄r̄ ſuit datū. ſcđo quomodo ſ xpo ſuit p̄fornatū. tertio quōd a nobis d̄ze p̄dicatū. **H**e p̄mis trib⁹ p̄cepti ſ notāduꝝ q̄ illa cor hoīis ordinat̄ ad deū. **R**atio. q̄r̄ omia oga/nra bona vel mala p̄cedūt a corde tanq̄ a p̄mo p̄ncipio ſeu fonte. **I**ō dicit ſcđura. Omni custodia ſerua cor tuū. quia ex ipo vita p/cedit. ſi bene custodiaſ ſi autem ab ipſo p/cedit mors. **P**rouer. iii. **I**ō xp̄s volens nos ordinare circa ſe primo ordinat cor no/ſtrum. ſ. ut ſimus ſibi fideles. **Q**uiā ſicut mi/les qui habet inimicos capitales. ſ et vult ha/bere ſentiferū. p̄mū q̄d vult de eo eſt q̄ p̄mie ſat ſibi fidez cordis. Ita de q̄habet multos inimicos mortales. ſ. demones quos posſet

Infra octa. sancti Dominici

annihilare si vellet s̄z supportat eos. dās nob̄ exēplū supportādi inimicos n̄fros. Et qn̄ ali-
q̄s vult stare cū xp̄o tūc p̄ductio fit i baptis-
mo et p̄ductoꝝ ē sacerdos qm̄ ad portā dom⁹
dñi anōs itres in⁹. dt. Quid perꝝ, et tu r̄ndes
Fidē xp̄i. Et sacerdos. Et fides xp̄i qđ da-
bit tibi. R̄ndes. vitā etnā. et sacerdos. Ergo
abrenūcia s̄tthane. et r̄ndes. abrenūcio. et tūc
hō baptisaꝝ. Ecce p̄ductio et iuramētū fideli-
tarꝝ qđ hō facit dño. Jō de⁹ dat p̄mū p̄ceptū
ne cū inimic⁹ suis hō hēat plamētū seu p̄siliū
di. Ego sū dñs de⁹ tu⁹. Nō hēbis deos alie-
nos corā me. Ero. xx. Dñ alieni et falsi sūt de-
mones volētes honorē diuinū. vt sacrificiaꝝ et
bmōi. q̄ soli dō debent. et eis adherētes dicitū
diuinī et p̄ditores. qr̄ freger̄t fidē xp̄o p̄missā
in baptismo. Ista ē rō p̄mī p̄cepti i se q̄re fuit
datū. Nō vidēdū ē exp̄imentalr̄ q̄l'r̄ a xp̄o fuit
obfusatū cū dicat i thēate. Nō veni sol. le. sed
adimpl. Dicaf q̄ cū xp̄s p̄dicarꝝ p̄iudeā dt.
se eē messiā et saluatorē in lege p̄missū. missū a
deo. iudei nō credebāt sibi. Rō. qr̄ ip̄i expecta-
bāt et etiā adhuc expectat q̄ messias ē vētū
cū maḡ potētiaꝝ. et qr̄ xp̄s ibat ita pauprime
despererūt eū. imo qn̄. b. iohes bap. oñdit eū
di. Ecce ag. dei r̄c. direx̄t iudei. Nolum⁹ hūc
regre sup nos. Lu. xix. Dicaf quō demones
in cordib⁹ obfessioꝝ clamādo affirmabāt. O
ihu fili di tu es messias et saluator m̄di. O di-
cerūt iudei magis credētes dyabolis q̄ xp̄o
Messias d̄z eē iste. Et xp̄s nō sinebat ea loq̄
Auctas. Exibāt at demonia a mltis clamā-
tia et dicētia. qr̄ tu es fili⁹ dei. Et increpās nō
sinebat ea loq̄. qm̄ sciebat ip̄m eē xp̄m. Lu. iiiij
Est h̄ q̄re xp̄s nō sinebat ea loq̄. Maxime
cū diceret fitatē et forte oēs iudei fuissent co-
uersi. Rñsio q̄ rō q̄re nō sinebat ea loq̄ fuit
fuaret legē. qr̄p̄ saluatōe hoim xp̄s noluit vti
auxilio demonū. Nō vidēdū ē quō et q̄liter
istud p̄ceptū ē a nob̄ p̄cticādū vel fñadū. q̄a
p̄ nllā necessitate m̄di p̄ op⁹ dyaboli ē p̄curā
da sanitas. nec ad dyabolos seu ad diuios re-
currēdū. vt p̄z exēplo xp̄i p̄dicto. Nic p̄z stul-
ticia et p̄ctim illoꝝ q̄. p̄sanitate obtinēda recur-
rūt ad eos. et dicūt. nō hēm⁹ medicos r̄c. Di-
caꝝ q̄ recurrat ad nomē ihs. si aliquā medici-
nā corpaleñ poter̄t h̄ze ista sufficit. Def mo-
duis quō sup̄ morbū cū siḡ cruci d̄z dici ihs.
Itē dicaf qđ p̄ctim ē illoꝝ q̄. p̄ sciēda fitatē
vt iueniat rem p̄ditā recurrat ad eos. cū eēt
mel⁹ sustinere destructionē et p̄ditionē tot⁹
mūdi et mortē q̄ ire ad eos. Jō dīc sc̄ptura.

He declinet ad magos. nec ab ariolis aliqd
sc̄fitemi. vt polluam̄ p̄ eos. Ego dñs deus
vñ. Leui. xix. No. nepolluam̄. s. p̄ p̄ditionē.
Nā milie mala fama ē p̄ditio. Ita q̄libz xp̄i
an⁹ d̄r̄ p̄ditor recurrēt ad diuinos. Jō dīc. ne
polluam̄. s. p̄ talē famā. s̄z recurratis ad deū.
Rōnez ip̄se assiḡt dī. Ego sū dñs de⁹ omipo-
tes. Si dicaf. O frat. forte nō r̄nderet nob̄
aliq̄ fitate sciēda. vel de re p̄dita inueniēda.
vel de sanitate obtinēda. Dicaf q̄ imo. si fi-
tas sit necessaria. vel res p̄dita. vel sanitas sit
aie p̄ficua de⁹ audiet te dās qđ petis. al's nisi
sint aie p̄ficua nō q̄ras. Jō tales diuni r̄c.
notoriū qn̄ gentes p̄cessionalr̄ vadūt adeos
extirpent p̄ dños et rectores cōitatum. Ecce
p̄ceptū dei. Leui. xx. Vir sine m̄lier in q̄bus
phitonie⁹ v̄l' dīninationis fuerit sp̄us. morte
morian̄. Si dicaf. dñe et q̄ morte. suspēsus
vel submersus r̄c. Rñdet. lapidib⁹ obruent
eos. s. oēs p̄pli. Rō. qr̄ oīb⁹ de p̄plo nocēt. Si
dicaf. dñe erit p̄ctim occidere eos sic. Rñdet.
Hāguis eoz sit sup illos. Q̄ Scdm̄ p̄ceptū
ordinat os p̄ reuerētia dei. Jam scit⁹ q̄ p̄m⁹
nūcius manifestas illa q̄ sunt in corde est os
Jō dīc sc̄ptura. Exabūdantia cordis os lo-
quif. Bonus bono d̄ bono thesauro cordis
pfert bona. Et mal⁹ homo d̄ malo thesauro
pfert mala. Math. xiiij. Jō exq̄ dñs ordina-
uit cor p̄ p̄mū p̄ceptū ordinat statim os di.
Non assumes nomē dñi dei tui inuanū. nec
habebit insontē. Id est innocentē et impunitū
dñs eū q̄assumpserit nomen dñi dei sui fru-
stra. Ero. xx. Jam scit⁹ q̄ qn̄ hō loquit⁹ de p̄so
na honoribili nomini suo iūgim⁹ aliquam
dictionē honoris. vt dñs Pet⁹ vel mḡ Pe-
trus r̄c. Nō null⁹ dñs honorabilior deo ē.
Jō vult vt cū reuerētia et honore sui hō loq̄
de eo. Non iurare inuanū. Inuanū iuratur
quando sine necessitate vel vtilitate homo
surat. Necessitas iurandi est quando homo
per superiorē cogitur i iudicio vel al's. Ut-
ilitas quando pro bono pacis aliquorū ho-
minū iurat. Bene illi qui scit veritatē. O q̄
iuramenta fiunt quolibet die inuanū. dicen-
do. per deū sic vel sic. sine necessitate et vtili-
tate. Dicunt aliqui. Ego dico verū. id pos-
sum iurare. nō sufficit dicere verū. sed aliud
requiriſ. s. vt fiat propter necessitatē et vtili-
tate. Nōdo fiat conclusioſ iurare inuanū
sit tantū peccatum quando iuratur false. vt
faciunt emptores et venditores dicendo. per
deum viuentē tantū constat me res ista. Et

Sermo. I.

quāto magis iurādo enormis p caput vltorū
pserē. Et quanto plius iurare ad despectū vltorū.
aut blasphemādo rē. **I**o dīc. nec em̄ insontē.
Dicit pceptib⁹ scđi. **D**ō videā expiētiā in
xpo cu dicat Hōveni soluere legē s̄z adimple
re. Dico duo. **P**ri⁹ qnūq̄ iurabat nisi p ad
uerbia dicēdo. amē. i. certe. et si volebat magis
affirmare duplicabat dicēdo. Amē amen. vt
dīc **J**ohes euāgelista sol⁹. **T**al⁹ mō vos mu
lieres debet instruere filios v̄os vtiurēt p
aduerbia. **V**os posse⁹ corrigerē defectū iu
rādi meli⁹ q̄ reges ex q̄ apuericia erūt sic nu
trici. **S**i forte iurēt corrigant bñ. **H**ecdm qd
dico de xpo ē qd recitat⁹ a duob⁹ euāgelistis.
Math. xxvij. et **L**u. xxij. q̄ i nocte passiōis qnū
xps a pncipe sacerdotū interrogabat si ip̄e eēt
messias. et si eēt fili⁹ dei. **X**ps sciēs iudiciū ca
lūniantū facebat et nihil eis rūndebar. **C**ādē
pnceps dixit adiuro te p deū viuū vt dicas
nob̄ si tu es xps fili⁹ dei. **T**ūc sciēs xps q̄ ma
lū eēt sibi de affirmatiōe. tñ q̄ adiurat⁹ ppter
reuerentiā nois dei p̄sensit veritatē di. Ego
sum. Verūm dico vob. Amodo videbit⁹ s̄
liū hois sedētē a dextris stutis dei rē. Tunc
oēs surrexerūt h̄ eu. Videat⁹ ḡ qnta reueren
tia xpi ad nomē di. **E**xplū hētis h̄ q̄ s̄i aliq̄s
v̄m sit cap⁹ p aliq̄ crimie et index cū iuramē
to petit a te veritatē si fecisti h̄. qd debes face
re. **S**i nō dicas h̄tate forte euadit corp⁹. sed
dānabis aia. **S**i dicas. siet iusticia d̄ te. et mo
rieris. qd facies. **D**icat q̄ exq̄ p iuramētū stri
ctus es debes dicere iudici. **D**ñe l⁹ pl⁹ dili
gā vitā meā q̄ aliqd. tñ pl⁹ diligā honore dei
et nois sui. verū est q̄ feci. **E**x h̄ forte d̄ libe
rabitte. vlt ad min⁹ si fiat iusticia eris salu⁹ in
padiso. **H**ōtñ debz index iuramēto quēcūq̄
astringere. s̄ fm allegata et pbata iuste iudi
care. **N**ic apparet si p̄vita p̄pria nō d̄ fieri sal
sum iuramētū qd p̄ctm est illoꝝ q̄ p aliq̄ pri
mi utilitate aut a dāno p̄seruādo iurāt false.
cū p toto mūndo p̄seruādo nō d̄ fieri salsum
iuramentū. **I**o xps in ōzone quā fecit de p̄
n̄. p̄ma petitio ē. sc̄ificet nomē tuū. **T**ertiū
pceptū ordinat op⁹. **E**cce opt̄ia ordina
tio. p̄mū ordinat cor. scđm os. tertiu opus.
Sc̄is em̄ q̄ qlibet dñs q̄ h̄ fuitores in do
mo q̄b⁹ puidet de oīb⁹ necessariis vult de eis
aliq̄ fuitiū. **I**dē dñs de⁹ de nob̄ fuitiū qd
vult est q̄ exq̄ laborasti feria secūda et tertia.
rē. q̄ in die dñica fuiatis sibi. de septē dieb⁹
hebdomade dabit⁹ sibi vñū. **I**o dīc. **N**emē
to vt dīe sabbati sanctificis. **E**xo. xx. **N**ota in

nullo pcepto st. memēto. nisi i isto. ad innuē
dū q̄ exq̄ laborasti die lune. die mar̄tis rē. dīc
memēto q̄ sanctifices dīe requiei. **S**anctifi
cat⁹ em̄ cessando ab opib⁹ t̄galib⁹. **R**ō hñt⁹ p
cepti est. q̄ xps tr̄gitatib⁹ annis laborauit
p nra redēptiōe. et i die resurrectiōis quicuit.
Hoc significam⁹ fūado dñicā. vt p̄z de p̄se.
dīc. iij. pdicandū. **D**icat quō xgo maria ince
pit fūare dñicā. dicēdo filio in die resurrecti
onis. **D**e cetero fili⁹ sanctificabo istā dīe cum
antea sabbatū sanctificare. sed in memoria
vñē resurrectiōis sanctificabo dīe dñicā. **D**ō
videam⁹ expiētiā in xpo. q̄ dīc. **H**ō veni sol
uere legē s̄z adimplere. **D**icat quō xps nō so
lū cū fūisset magn⁹ s̄z etiā puer paru⁹ cū vir
gine m̄fē sua ibat ad te. nplū d̄ nazareth v̄sq̄
ad hierlm̄. **A**uctas. **L**ū esset ihs annoz. xij.
ascendētib⁹ pentib⁹ hierosolymā fm̄ p̄suetu
dīne diei festi. remāsīt puer ihs in hierlm̄ rē.
Lu. ii. **D**icat p̄teplatio si fūisset dictū xgini
in medio vie ambulāti cū magno frigore vlt
pluuiā seu nīne. **V**irgo bñdicta q̄ itis. Re
spōdisset. vado ad templū in hierlm̄. **S**i dī
caſ. o xgo et nūquid vos estis tēplū. **D**omus
pudici pectoris templū repēte sit dei rē. **E**c
xps etiā fili⁹ v̄z est tēplū. **H**oc aut̄ dicebat de
templo corporis sui **J**oh. ii. Rūdisset xgo ma
ria cū filio. **H**oc facim⁹ exēplo xpianoz qñ
audiēt q̄ ego cū tanto labore ibā ad templū
ipi vadāt rē. **E**cce quō xps fūauit pceptum
qd ip̄e dederat. **I**o nō tangam⁹ dīe dñi. **D**ī
caſ. **I**n dñica sunt. xxiiij. bore. xxij. sint p no
bis ad dormiendū. comedendū. nō ad taxil
los rē. **D**ētis vñā horā deo. s. in missa audiē
da q̄ cōiter durat p horā. l⁹ sint multi clerici
q̄ in vna hora dicerēt tres vel q̄tuor missas.
Audiat⁹ missa deuote et cū silentio. **I**o in in
troitu ecclie recipit aqua benedicta in fron
te vt claudat⁹ intellect⁹ ne cogitet in negocijs
tpalib⁹. **I**tē ore ppter silentiū et in corde ppter
malas cogitationes vitādas. **D**aledict⁹ est q̄
istud fūiriū dici dñice nō facit deo. **O**quot
pctm est illoꝝ q̄ istā horā nolūt dare dō. **D**ī
caſ quō oia bona et possessiōes p̄sciuū pl⁹ ex
illa hora q̄ daf̄ deo q̄ p oīb⁹ laborib⁹ vestris.
Dicat h̄ pabola d̄ rege q̄ tpe famis habebat
vñā solā gallinā ad comedendū. q̄ diuisa cū
suis solum caput retinuit. s̄ surrepto capite
galline dederunt canib⁹. **I**ste rex est d̄ hñs
solū vñā gallinā. s. septimanā. p quā totū rē
pus currit. **E**t ne moriamur fame. cā diuiscit
nobiscum dando nobis sex ferias. sc̄i seriant

Infra octa.sancti Dominici

secūdā tertiā q̄rtā q̄ntā r̄ sextā r̄ sabbatū. **H**o-
lū sibi retinuit caput. s. dñicā. r̄ nos qđ faci⁹
dam⁹ ipm canib⁹ inferni. **P**ri⁹ m̄lieres dāt
ipm cani vocato **L**eniathā. q̄ c̄ptat de sup-
bia. ornando r̄ pingēdo se r̄c. in die dñica ut
videant iuuenes. **I**tē iuuenes q̄ tali die va-
dūt ad lupanar dāt almodeo p̄ncipi luxurie
Lusores dāt ipm māmone p̄ auariciā. **I**tez
inuidi q̄ iudicat trāseūtes. **D**e q̄b⁹ dō in ps.
dic. **A**duersū me loqbank q̄ sedebat r̄c. danc
ipm beelzebub q̄ c̄ptat de inuidia. **I**te gulo
si dāt ipm beelphegor. q̄r̄tūc fūt excessus ei-
bi r̄ pot⁹ r̄c. **I**te iracūdī dāt ipm baalberith
q̄ in dñica recipiūt gladios p̄curiēdo se. **I**te
accidiosi dāt ipm astaroth. q̄r̄tūc opari
spūnūt. **J**o dic̄ de⁹. **S**abbata mea custodi-
te zscrūariū meū meruite. **E**go dñs. leui. xix
Sermo secūd⁹ infra eadē octauas.

DOn ueni soluere
Non legēs adimplere. **D**ath. v. **S**er-
mo n̄ erit de scđo ternario māda-
toz dei q̄ ordinat nos circa p̄tūm. exq̄ iāheri
declarauit p̄ma p̄cepta q̄ordinant circa deū.
Sz salutē p̄us h̄go Maria. **S**cđm q̄ heri
tetigi. **O**bseruātia p̄ceptoz dei est via plana
r̄ recta vsc̄ ad padisū. **D**e q̄ Iса. xx. **H**ec est
via ambulate i ea. nec declineris ad dexterā
neq̄ ad sinistrā. **N**ota. neq̄ ad dexterā neq̄
ad sinistrā. **N**ā duplicitē sit h̄ dei p̄cepta. **A**li-
qui trāsgrediūt dei p̄cepta ut acqrāt aliquā
p̄spitatem dignitatē seu honore. **I**stū declinat
ad dexterā. q̄ sit p̄spitatem. **A**liq̄ faciunt h̄ dei
p̄cepta timore alicui⁹ damni seu piculi. r̄ ta-
les declinat ad sinistrā. **H**ic ḡ via mādatorū
est plana. **E**t totū sūt dīete q̄tū sūt p̄cepta. **T**ria
p̄ma p̄cepta de q̄b⁹ p̄dicaui heri sunt p̄ncipa-
lia r̄ maiora. **D**e q̄b⁹ allegorice dixerat moy-
ses **E**ro. iiij. et. v. **I**bim⁹ viā triū dīerū in soli-
tudine. **N**ota q̄ tria p̄cepta p̄ma solitaria di-
cunt. q̄ solū habet respectū ad deū. **E**t sacri-
ficabim⁹ dño deo n̄o. **P**er p̄mū p̄ceptū sacri-
ficiam⁹ deo cor p̄ fidelitate. **P**er secūdū lin-
guā p̄ reuerētiā. **P**er tertū corp⁹ p̄ diligētiā.
Sz de his dīerū ē in p̄cedēti finone. idō mō
est dicendū de alijs trib⁹ dieb⁹ siue p̄ceptis.
Primū ordinat circa amicos p̄ncipalit. se-
cundū circa inimicos singularit. tertū circa
oēs primos generalit. **D**ico p̄mo q̄ p̄nci-
pales amici q̄s h̄em⁹ inter oēs p̄tios sūt pa-
rentes. **J**o de⁹ ponit eos p̄mo loco di. **H**o-
nora patrē tuū r̄ matrē tuā. vt sis lōgen⁹ sup-

terrā. **E**xod. xx. **Q**ue est rō h̄ p̄cepti. **D**ico q̄
triplex est rō. **P**rima ē ppter p̄ncipalitatē. se-
cunda est ppter utilitatē. terciā ē ppter antiqui-
tate. **D**e p̄ma. iā sc̄itis q̄ parentes circa filios
h̄nt rōem cause seu p̄ncipiū. **E**t in h̄ sūt siles
deo. q̄ est cā r̄ p̄ncipiū oīm rētū. r̄ ex h̄ vult
honore r̄ reuerētiā a nobis sibi exhiberi. **J**o
ait dō. **A**fferte dño gl̄iā r̄ honorē afferte dño
gloriā noi ei⁹. ps. xxviiij. **E**adē rōne vult de⁹
q̄phonorē parentes. q̄r̄tū cā r̄ p̄ncipiū filio-
rū. **D**escđa rōne. s. ppter utilitatē. **J**ā sc̄itis q̄
plōna utilis r̄ p̄ficiua alicui. p̄ illū valde ho-
norat. **N**ō etiā sc̄itis quō parentes sūt utiles
r̄ p̄ficiui filijs cum p̄tot labores eis p̄tident.
Hater cū quāto labore portat filiū i vtero.
r̄ lactat de sanguine. q̄r̄tū lac nō est nisi sanguis.
q̄ p̄nimiā decoctionē dealbat. r̄ quō pascit fl̄iū
masticādo r̄c. q̄n̄ nō potes tib⁹psi. p̄uide-
re. **J**o q̄n̄ iipi sunt senes vel pauges tu debes
puidere eis. **I**tas duas rōnes ponit sc̄ipu-
ra di. **H**onora p̄rez tuū. r̄ gemis m̄ris tue nō
obliuiscars. **H**emēto qm nisi p̄ illos natūs
nō fuisses. **E**ccl. viij. **E**cce p̄ma rō. r̄ tribue il-
lis quō r̄ illi tibi. **E**cce scđa. **D**e tertia ratiōe
notandū q̄ rō dictat iuueni ut honoret anti-
quū. imo etiā de h̄ est p̄ceptū di. **C**orā capite
cano surge. r̄ honora plōna senis **L**eui. xix.
Cū ḡ q̄libet pater r̄ m̄ respectu si loq̄ sint se-
niōres. r̄ ppter senectutē aliq̄s sit honorād⁹.
multo ḡ plus parentes. **N**ō sufficit honor de
capucio. s. v̄bis r̄ factis honorē oīz exhibere.
Nō videam⁹ expientiā h̄ p̄cepti in xpo. **D**i-
co q̄ nūc fuit fil⁹ q̄ tantū honorauerit ma-
trē ut xps v̄gine r̄ p̄rem putatiū. s. **J**oseph.
nō solū v̄bo s̄ etiā ope seruēdo. **D**icas cū vir-
go r̄ fil⁹ ei⁹ ih̄o staret in nazareth cū Joseph
nō legit q̄ in ei⁹ domo h̄et ancillā seu capti-
vā ad seruēdū. et iā sc̄itis q̄ in domo v̄bi sūt
tres p̄sonē requiris aliq̄d seruētiū r̄c. **N**odo
oportet dicere q̄ illud faciebat h̄go vel Jo-
seph vel xps. **N**odo interrogat **L**ucas q̄s
illuc fuierebat. r̄ dīc q̄ xps. **D**escendit cū illis
r̄ venit in nazareth. r̄ erat subdit⁹ illis. **L**uce-
h̄. **C**lare dīc q̄ xps fuierebat i domo. imo etiā
ip̄met dīc. **F**ilius homis non venit m̄stra-
ris sed ministrare. **D**ath. xx. **C**uz ḡ xps esset
decē vel duodecim annoz fuierebat in domo
singularit dīca vobis vñ servitiū qđ dīcie
magister historiaz scolaſticarū. q̄ christus d̄
fonte nazareth portabat aquam. **P**onaſ in
practica ut sentiat deuotio. **S**icut fuisse
quesitiū a christo. **N**ō domine ih̄u vos porta-

Herm. II.

tis aquā. q̄ne nō facit Michael vel aliq̄s angeloz. r̄ndisset. Hoc facio ut q̄n xp̄iani h̄ au-
diat discat fuius pentib⁹. Jo dicit. erat subdūt⁹
illis. Exēplo ḡ tpi q̄libet v̄m fuius et hono-
ret parētes et parētib⁹ fuius. H̄ est h̄ q̄stio q̄
videſ h̄ dei p̄cepta de honore parentū. Lūz
xps p̄dicasset sel̄ m̄lti leq̄banſ eū. et ip̄e xtens
se ad illos dixit. Quid vultis vos. R̄nderūt.
Dñe volum⁹ ire post vos ut audiam⁹ fmō-
nes v̄os ethēam⁹ indulgētias. Quibus dicit
Si q̄s venit ad me et nō odit patrē suū et ma-
trē et vxorē filios et fratres et sorores. adhuc et
aīaz suā. nō p̄t eē me⁹ discipul⁹ Lu. xiiij. U
dei ḡ q̄ in ista auētate d̄ vult q̄ bō odiat pa-
rētes. R̄nsio ē ista si parētes solū diligāt car-
naliter filios et parū curāt d̄ aiab⁹ tūc nō de-
bēt eos diligere vt. s. eos sequāt. Qñ d̄t ḡ odi-
re patrē intelligit. s. in his q̄slūt h̄ deū. Verbi
grā. Si p̄t de filio q̄ vindicet eū de aliq̄ iniu-
ria vel q̄ fureſ t̄c. Nō d̄t obedire p̄t. s. odire
eū in h̄ qd̄ ē h̄ deū. Tali mō etiā odire matrē
et fratrē et sororē etiā aīam. vitā. s. sensualē ad
malū inclinantē. Et sic dicta auētas intelligit.
Jo d̄t sc̄ptura. Filij obedite pentib⁹ v̄is in dño. Bem̄ iinstū ē. Honoza patrē tuū et ma-
trē tuā. qd̄ ē mādatū p̄mū in p̄missiōe. ut bñ
sit tibi. s. q̄tū ad abūdantū bonoz tempalū
et sis lōgeū sup terrā. ad Eph. vij. Promittit
h̄ deū duo q̄ hoīes cōiter appetūt. s. abūdan-
tiā bonoz tpaliū et longā vitā. Per oppositū
q̄ nō honorat parētes erit paup. et paup̄ vinet
et malū finē faciet. Secūdū p̄ceptū ordi-
nat circa inimicos singularitē. cū d̄t. Nō oc-
cides. Exo. xx. Solū loquiſ de p̄ncipali in-
firia. s. nō occides. in q̄ oēs alle iniurie inclu-
dunt. Istud p̄ceptū nō extendit ad dños seu
ad iudices terre. qm̄ ip̄i debēt occidere ma-
lefactores fm̄ formā iuris t̄c. Si autē amore
vel fauore vel pecunia liberet aliquē malefa-
ctorē a furca dēniant seip̄os ad furcā infer-
ni. Hā p̄ iusticiā p̄seruāt ciuitates. Jo Exo.
xxij. Maleficos nō patier; viuere. H̄ istud
p̄ceptū intelligit de sex mortib⁹ iustiā q̄fiūt.
Prima. nō occides. s. p̄ vindictā. s. cōfit hodie
in mūdo. nō solū occidēdo iniuriantē et no-
centē. s. ignoratē et innocentē. Jo d̄t sc̄ptura
Fili⁹ nō portabit iniqtatē p̄ris. et p̄t nō por-
tabit iniqtatē filij. Ezech. xvij. Secūda. nō
occides. s. p̄ impatiētā. Hā multi sunt q̄ ha-
bent malas vxores t̄c. non ḡ debēt occidere
nec desiderare mortē ei⁹. Per oppositū etiā
de vxorib⁹. nō occidere nec desiderare debēt

mortē viri. Tertio nō debēt occidere p̄ ana-
riciaz. vt latrones in via ppter pecunias. nec
al's ppter hereditatē p̄sequēdā. Quarto. non
occidere p̄ negligētā. vt oppressores dormiē-
do negligēter. vel lacrādo mulieres q̄ habēt
grossa v̄bera suffocat filios. Jo cū duob⁹ di-
gitis teneat gladi⁹. Quito. nō occidere p̄ in-
solentia vt mulieres grauide debent cauere
vt nō corisent. nec al's grauid laborēt q̄ post
q̄ sentit se grauidā. si d̄t esse mascul⁹ a. t. die
habet aīaz. si feminā. lxxx. die. Sexto. nō oc-
cidere ppter verecūdā vt p̄cīm occultet. vt si
mulier maritata puella vidua vel monacha
grauidēt. statim interficiūt plem. vñ p̄cīm
trahit in alind. vt in Dō q̄ ppter luxuriā fec̄
etiā homicidū in vrla. Dicat h̄ miraculū de
quadā grauida ex adulterio. q̄ cū esset iuxta
p̄fusionē orauit virginē mariā. et in oōone ob-
dormiuit et pepis. et h̄go recepit filiū et cōmi-
sit vni mulieri nutriendum. et sic illa mulier
euasit p̄fusionē. Virgo eaz innit exq̄ p̄posuit
nō occidere plē. Maximiū p̄cīm est occidere
plē. cīt̄ debet eligere mori. et peccat oēs q̄
p̄sentūt. Dedic⁹. apothecari⁹ t̄c. Dedic⁹
na optia quā dedit qdā medic⁹ cui dā monia
li querēt qd̄ eēt bonū ne grauidaret. R̄udit.
caueatis a viro. Dz rō p̄cepti in se q̄re dīc. nō
occides. Dō videndū ē si xps fūauit h̄ pre-
ceptū. Dico q̄ xps nō solū nō infic̄t aliquē
imo nō p̄misit q̄ aliq̄s faceret vindictā de in-
iuris sibi fac̄t. Dicat historia q̄ hēt Luc. ix.
Lū vna diez iret x̄sus bierlm̄. venerūt apli-
el⁹ i ciuitatē lamaritanoz vt pararet illi. Et
nō repererūt eū cū suis. nec voluerūt vendē
panē nec vinū t̄c. Ecce qualē iniuriā sibi fe-
cerūt. Quāta iniuria eēt regi declinati ad ali
quā villā si sui nollēt ip̄m recipē nec vendē
escas qd̄ mererēt. ppter qd̄ cū iacob⁹ et iohes dī
xissit xpo. Dñe vis dicam⁹ vt ignis descēdat
de celo et ɔsumat illos. s. cēt helyas fecit. Lūc
xps increpauit eos di. Nescit̄ cui⁹ sp̄s est.
Fili⁹ em̄ hoīs nō venit aīas hoīm pdere sed
saltuare. et abierūt i alid castellū. Ite qñ i die
passiōis sue fuit crucifit⁹ et eleuat⁹ i cruce cū
imēsis dolorib⁹ vidēs patrē cū lācea iusticie
paratū ad recipiēdū vindictā de crucifixorib⁹
si xps voluisset. s. dixit. Pat̄ ignosce illis. q̄a
nesciunt quid faciunt. Et q̄ nulti simplices
habuerūt p̄tritōem. q̄ dicit̄ beat⁹ Lucas q̄
reuertebāt p̄cutiētes pectora sua. Pz ḡ quo
nos xpi exēplo dēm⁹ pcere et remittere iniu-
rias nostras. Et dico q̄ nihil proprius ēad.

Infra octa. sancti Dominici

obtinendū remissionē p̄tōr a deo q̄ parce/
re inimicis. Dicā historia de illis duob⁹. q̄
tē indulgētie vñ voluit ire romā p̄ indul-
gentiis lucrādis. et inuitabat aliū vt irēt pa-
riter. Alter r̄ndit. In tali via tā longa sūt ma-
gna pīcula. Ego vadām. xl. passus ad domū
talis q̄ interfecit patrē meū et parcā illi et ha-
bebo indulgētiā. Nō dixit alter. q̄ ista indul-
gētia est data p̄ bullā pape Clemētis. R̄ndit
iste. et ista remissio ē data p̄ bullā et papā ih̄m.
Horari⁹ fuit beat⁹ Matthē⁹. Dicit em̄ bul-
la. Si dimiseris homīb⁹ peccata eoz. dimit-
tet et vobis p̄ meus celestis delicta vīa. Si
aut̄ nō dimiseritis homīb⁹. nec pat̄ vīa dimit-
tet vob⁹ peccata vīa Matthē⁹. vij. Ergo remit-
tatis. Sed sūt aliq̄ dyabolici q̄ nō solū non
volū remittere. imo ipediūt alios ne remit-
tant. dicēdo. ve diceſ q̄ vos estis iudeus tē.
De istis homicidis d̄c̄. Gen. ix. Quicq̄ effu-
derit hūanū sanguinē fundet sanguis illi⁹. s.
In iudicio dei vel alit̄ p̄ pniam disciplinarū.
q̄ē p̄pria pnia homicidaꝝ. Tertiū p̄ceptū
est circa oēs p̄imos generalit̄. quādō dicit.
Non facies furtū. Rō hui⁹ p̄cepti est. Nam
quilibet homo in domo sua vult h̄c q̄ qui-
libet fili⁹ vel seruitor p̄tentef de pte sibi data
p̄ eum. nec h̄c patiētā si vñ seruaret partē
alteri⁹. ita vult de⁹. Nā tol⁹ mūndus ē dom⁹
dei. O israel q̄ magna est dom⁹ dei. et ingēs
locus posselliōs ei⁹. Baruth. iij. Et ipē diui-
sit. et tibi dedit magnā domū posselliōes. red-
ditus. et illi dedit vñā domūculā lnteam tē.
Tibi dedit magnā nauem. et illi vñā barchā
et sic de alijs. Ita diuisit ipē q̄ scit qđ est ne-
cessariū cuillbet. Ideo non debetis tangere
partē alteri⁹. Nam anteq̄ ipē diuisisser quili-
bet poterat recipere ad libitum. vt ait. Qui po-
test capere capiat. Matthē⁹. xix. Verbi grā.
pisces maris adhuc nō sunt diuisi. Ido qui
pōt capere capiat. Sed capti p̄ vñū nō tan-
gunſ p̄ aliū. Ita de mūndo a p̄ncipio anteq̄
esset diuisus quilibet poterat recipere. sed mō
facta diuisione quilibet sit cōtēn⁹ de parte
sua. Istud p̄ceptum mirabiliter fūauit xp̄s
qui non solū non recepit aliquid ab aliquo.
imo p̄ restituīōe cuiusdam furti voluit po-
gius moz̄i cruce q̄ aliter. p̄ herodem decol-
latus vel lapidat⁹. Dicā gabolice quō erāt
vir et vxor nobiles. Et vxor respicīēs in po-
merio cuiusdā orti vicini voluit furtiue vñū
h̄c de pomis. Vir p̄senit nec p̄ satisfecer̄t.
et licet fuerunt sancti. tñ post eorum mortē qñ

voluerūt intrare paradisum fuit eis dictum
Domū nō est restitutū. Idem dicebat filijs
corū. Iz fuissent sancti et amici dei. ad portam
paradisi dicebat. pomū qđ parētes vñi sunt
furati nō est restitutū. quousq; venit quidaꝝ
dīnes. s. xp̄s q̄ satisfecit. Dicunt historie gre-
corū q̄ de eodem ligno fuit crux xp̄i. de quo
Eua recepit pomū. Idem qñ xp̄s fuit suspē
sus in cruce. tūc pomū fuit restitutū pome-
rio. Sicut mal⁹. i. pomū inter ligna siluarū
sic dilect⁹ meus int̄ filios. Lañ. ii. Sz facta
restituīōe. statim Adam et filii sui habuerūt
gloriā. Patet q̄ quō xp̄s habuit furtū erosuz.
Dicā hic s̄ illos q̄ dicunt q̄ furari fruct⁹ nō
sit peccatu. cū tñ totū malū generi hūano ex
furto fruct⁹ euenerit. Si ergo furtū fruct⁹ ē
tantū p̄cīm. quāto magis furari florenos p̄
furta lecreta. vel vsuras. vel retinēdo solida-
tas seruoz. vel bona defunctoz. nō cōplēdo
testamēta. vel noletes reddere quod mutuo
accepērūt. imo minant̄ eis. vel diffamāt eos.
Istis dicit scriptura. Qui furabat iam nō fu-
ref. magis aut̄ laboret opando manib⁹ suis
qđ bonū est. vt habeat vnde tribuat necessi-
tate patienti. ad Epheſ. liij.
Sermo tert⁹ infra easdē octanas.

Du ueni soluere
legem s̄ adimplere. Matthē⁹. v.
Verbu istud mō oportet dare cō-
plementū materie p̄ceptoz dei. de quib⁹ re-
stant tria declaranda. q̄ ordinant psonas in
se ad tenendū bonā vitam. Sed vt gratia et
bñdictio diuina sit nobiscū. Salutef virgo
Maria. et resumāt thema. Pro declaratōne
bui⁹ s̄bi qđ h̄z difficultatē in theologia sci-
dū q̄ int̄ alias magnas differētias inter p̄ce-
pta hūana et diuina ē ista. Quia p̄cepta hūa-
na q̄ dicunt̄ positiua nō vocant̄ p̄rie iusticie
substantiae sed possunt vocari iusta adiecti-
ue. Ratio quia oia p̄cepta iuris positiui sunt
mensurata et limitata regula iuris intellect⁹
humani. Ideo dicunt̄ iusta sicut due res eq̄
les nō se extendētes. s̄ mīme dicunt̄ iusticie.
Ista p̄cepta humana et intellect⁹ equalia sūt
Ideo dicunt̄ iusta. Iurta h̄z dīc de⁹. Per me
reges regnant. et legū cōdītores iusta decer-
nūt. Drouer. viij. Sicut sūta dī iusta qñ cō-
cordat cū p̄cessu. ita p̄cepta humana dicunt̄
iusta q̄ cōcordat cū rōne et intellectu. sed nō
p̄nt vocari iusticia substantiae. quia nō regu-
lant totā nostrā vītā. Sz p̄cepta diuina p̄c-

Bermon

vocari iusta. qz mēsurāt intellectu diuino. et
nō humano. imo ītellectū hūanū multoties ad
mirat. di. Quare b̄ tē. Et etiā dicitū iusticia
Ratō. qz sunt ratō mensura et regla totū vite
nře. Primo sūt rō mēsura et regula ītellectus.
quō d̄z se regere ad credēdū. Itē voluntatis
quō se debeat h̄e ad desiderādū. Itē memo-
rie ad nō memorādū iniurias nec vindican-
dū. Itē cordis ad nō īcupiscēdū. Itē qnc̄
sensus ad vitā gubernādū. Tō d̄scriptura.
Deū time et mādata ei obserua. H̄ est ois hō.
Eccl. vlt. H̄ est ois hō. ablaciū. sc̄z esse
grē et veritatis. Patet ḡ differētia int̄ p̄cepta
humana et diuina. qz humana dicuntū iusta.
diuina iusticia. Tō dicit apl̄us ad Roma. vi
Exhibete mēbra vīa seruire iusticie. i. p̄ceptū
dei. in sanctificatōne. Tria mēbra p̄ncipalia
sunt in nobis q̄ debem⁹ exhibere ad seruien-
dum iusticie. Primū corp⁹. p̄ honestā īuersa-
tionē. Sedūm lingūa et veracē locutionem.
Tertiū cor. p̄ mēsuratā affectōnem. Tō dicit
panl⁹. Exhibete mēbra vīa tē. Dico p̄mo
q̄ dēm⁹ exhibere corp⁹ seruire iusticie. s. p̄cep-
tis. p̄ honestā īuersationē. Tō dt. Nō mecha-
beris. Nā opinio fuit falsa aliquoz q̄ istō so-
lum p̄ceptū phiberet adulteriū et nō simplicē
fornicationē. Imo dicitū. et qđ p̄ctm̄ est pec-
care cū muliere soluta. et nō feci sibi violētiaz
ego bñ solui sibi. placuit et mihi. cui feci ego
iniuriā. Hodo nota rōem hūp̄cepti. et sunt
due a p̄ncipio mūdi vsc̄ ad xp̄i incarnationē.
Et tres ab incarnatione vsc̄ ad finē mūdi.
Ideo sunt qnc̄ rationes p̄bantes q̄ simplex
fornicationē est p̄ctm̄ mortale. nec vnc̄ aliqz
sine speciali dei dispensatione poterit facere
illū actū sine vtoze absqz peccato mortali.
Prima rō est quantū ad aiām p̄ creationem.
Sedā q̄tū ad corp⁹ p̄ formationem. Et iste
due rōes iam a p̄ncipio mūdi durāt vsc̄ ad
finē mūdi. Prima ḡ rō q̄tū ad aiām. Jam
scitis q̄ aiām hoīs facta est ad imaginem di.
et p̄ciosissima est pl̄q̄ capilli virginis v̄ lac.
sc̄u p̄acru. nec aliqd̄ corp̄ale. mō stā magnū
p̄ctm̄ esset p̄hcere capillos virginis vel lac v̄
crucem xp̄i in sterquilinio. eo q̄ sapet inside-
litatem et heresim. quāto magis de aiā qn̄ p̄j-
citur in lacrina luxurie est magis peccatum.
et dicitis. cui facio iniuriā. Nūqd̄ creatori tuo
qui tibi cōmisit aiāz reliquiā tā p̄ciosam. Tō
dicit apl̄s. Hec est volūtas dei sanctificatio-
vestra. ut abstineas. vos a fornicatiōe. n̄ soluz
ab adulterio. ut sciat vnuqz v̄m̄ vas suū.

id est. corp⁹ vas aīe. possidere in sanctificatio-
ne et honore. s. ad Thef. iiii. Sedā rō q̄ tāgit
corp⁹ est. Nā si aliqz detur pat̄ vasa figuli que
fecit pulcerra mā ad comedendū. et si hmōi ad
viles v̄sus applicādo dices. cui fit iniuria. Nō
ne figulo cui⁹ sunt vasa ut supponit. Idem d̄
deo. Nā corpora nřa sunt vasa lutea a deo sc̄tā
ut seruiāt in mensa dei ī celo. Si ḡ tu detur
vas dei. dicitis. Cui facio iniuriā. Nūqd̄
deo. Tō dicit scriptura. Undamini q̄ fer-
ris vasa dñi. Isa. lii. Ultra p̄dictas duas ra-
tiones addunq̄ tres post incarnationem xp̄i
Prima est adoptio spūalis. Nā si rex bñs fili-
as v̄gines seu vīduas. et vos q̄ nō habetis v̄to-
res peccatis cū aliqua illaz. et sibi placuit. et
dicitis. Cui facio iniuriā. Nūqd̄ regi dño tuo
secistip̄ditionē. Tō om̄es mulieres filie sunt
xp̄i de sua sp̄osa. s. ecclia geniti p̄ baptismum.
Et dicitis. Cui facio iniuriā. Nūqd̄ xp̄o p̄t̄
eay. qz nisi cui eas dat in vtoze non vult q̄
aliquis tāgit filias suas. De ista materia p̄
phētando dīc. p̄phēta. Abominatio facta est ī
israel. i. laycis. et in hierlm. i. clericis. quia fili-
am dei habuerūt alieni. s. qn̄ erāt yiri. Disp-
der dñs vīz q̄ fecerit h̄. Malach. ii. Secun-
da rō est p̄secrationē baptismalē. Nā q̄ sciēt
detur pat̄ calicē vel corporalia p̄secreta. magnā
iniuriā facit deo. Nō qđ est pl̄p̄secratuz
corpus xp̄iani vel calix. claz̄ est q̄ corp⁹ xp̄ia-
ni. qz habet recipie intra se corp⁹ et sanguinem
xp̄i cōmunicādo. Nō p̄hcere ip̄m ī latrinā
luxurie. magnū p̄ctm̄ est. Ideo dīc apostol⁹.
Fugite fornicationē. Om̄e p̄ctm̄ qd̄cūq̄ fe-
cerit homo extra corp⁹ est. i. in aia. Qui autē
fornicat̄ in corp⁹ suum peccat. An nescitis. q̄
niam mēbra vīa templū sunt spūsancti q̄ in
vobis est. s. p̄pter p̄secrationē. Lc. vi. Ter-
tiā rō p̄pter p̄fornitātē et similitudinē quā cū
xp̄o habem⁹. qz ab eadē carne specifica quasi
de eadē p̄cia panni induit⁹. Tō magnā iniu-
riā facim⁹ xp̄o detur p̄dō carnis sue simili-
tudinē. Tō dt. Leo papa. Agnosce o xp̄iane
dignitatē tuā. et diuine p̄sors fac̄ nature no-
li in veterē vilitatē degeneri īuersatiōe redi-
re. Patet error multoz stultoz dicentū sim-
plicē fornicationē nō esse p̄ctm̄. Nā h̄ asserere
est heresis. Nō videam⁹ quō xp̄s h̄ p̄ceptuz
seruauit. Questio sit in theologia. Utz xp̄s
potuerit naturā humanā assumere in vtero
vidue sicut in v̄gine. Dicūt q̄ sic. Sz singu-
larit elegit v̄gine. et ip̄e fuit sp̄ virgo. Ita p̄z
ip̄e sc̄it exp̄imentat̄ illū acū sic ego sc̄io q̄lem
o

In octa. sancti Dominici

saporēbz ferrū. nō ppter timore alicui. s̄z vt nobis daret exēplū cauēdi ab illo p̄ctō. **J**o dīc sc̄ptura. Tal' decebat vt ess̄ nob̄ p̄tis̄. sanctus. innocēs. ipollur. segregat̄ a p̄tōrib̄ et excelsior cel' factus. **H**eb. vii. In ista auētate vitat q̄nq̄ ḡd' luxurie. Aliq̄ faciūt luxuriam cordis. s. cogitādo i illa delectatōe. **S**z timore v̄l' p̄fisiōe vel alteri' rei cā nō faciūt ope. ex h̄ p̄dit sanctitas. **C**ōtra istū gradū de xpo dī sancti. q̄ nūq̄ habuit talia desideria. **S**c̄do q̄ aliq̄ sunt ita mali i corde p̄ talia desideria. q̄ nesciūt loq̄ nisi de mulierib̄. **C**ōtra q̄s apōstol. Corrūpūt bonos mores colloq̄a p̄ma. p̄ma. **L**oz. xv. Hieronim⁹ ad rusticū monachum. De sp̄b̄ mulier̄ nūq̄ disputes. Et qr̄ xps nūq̄ de tali materia loquebat dī inocēs. **T**ertio impollur. **S** illos q̄pcurāt sibi molliciem. **Q**uarto segregat̄ a p̄tōrib̄. contra illos q̄ peccāt cū alijs de facto. **Q**uinto excelsior celis factus. **S** mulieres q̄ sustinent oscula. a mplex⁹. dicēdo. amic⁹ me⁹ est. z̄c. et sequuntur multe impuritates. **J**o auisen̄ illi dī matrimonio vt seruer̄ modū. et q̄ nō sunt de matrimonio debet nullo mō curare dī illo actu. ne faciat̄ hoc p̄ceptū quis mō. **E**cce q̄re de apl's. **E**xhibete mēbra v̄ta. z̄c. **D**ico sc̄do. q̄ dēm' exhibere lingua ad fuanū iusticiaz p̄ veracē locutōz. **J**o dī. **N**ō loq̄is̄ p̄tū tuū falsum testimoniu. **E**xo. xx. **R**ōb̄ p̄cepti est. qr̄ officiū lingue est loq̄ veritatē. signe ea q̄ sunt in corde. imaginatōes et intētōes cordis. **H**ath. xij. **E**t abundantia cordis os loq̄tūr. **E**cphs. Voces sūt note. i. siḡ earū q̄ sūt i aia passionū. **O**fficiū oculi est vide et oīdere res sūm colores et q̄ntitates. **O**fficiū aurū audire. Tibiaꝝ ambulare. **N**ō sicut officiū ocl'orū impediret p̄ perlā i oculo. et aurū p̄ surditatē. ita officiū lingue ipedit et inordinat p̄ mēdaciū. qd̄ aufer̄ sibi officiū. qr̄ mētiri est dice rē illud qd̄ tenet in corde deprimō. **J**o dī p̄cepit. **E**xo. xx. **N**ō loqueris̄ p̄tū tuū falsum testimoniu. **N**ā om̄e mendaciū est cōtra p̄tū. vel̄tra aliū. vel̄tra se. dicēdo qd̄ nō est ita in corde tuo. **J**o om̄e mendaciū est p̄tū mortale vel veniale. **E**ps fuauit h̄ p̄ce p̄tū. **N**ā ait ip̄e q̄ est veritas p̄ma et eterna. **J**oh. xiiij. Ego sum via veritas et vita. Non solū n̄ dixit falsū. imo n̄ p̄mittebat corā se dare aliq̄ falsum testimoniu. v̄nos nec mortuos. **C**ōtra viuos dicas historia euangelij. q̄n fuit in bethania. et magdalena vidēs eum sessum cū p̄ciosissimo yngreto yngreto. statim

iudas et alij̄ cam incepēt dare falsum testimoniū. di. vt qd̄ p̄ditio h̄tē. **O** illa satua. et similia p̄ba. Et xps q̄ de absentib̄ faciebat se aduocatū dixit. Quid molesti est; huic mulieri. Bonū em̄ op̄ opata est i me. **H**ath. xxvij. **O** bñdict̄ ille q̄ in absentia manutener̄ disfamatū. Idē de mortuis. Dicūt aliq̄ quādo obloquunt̄ de mortuis. mortu⁹ est. ideo non p̄t lingua measibi nocere. Dico q̄ imo p̄t sibi nocere dupl̄r. **N**ā licet sit mortu⁹ corpe. viuit tñ in cordib̄ multoꝝ p̄ bonā famam. et qñ tu diffamas eū. aufers sibi illā vitā. **E**cundū malū; qd̄ in iudicio dei lingue obloquētū nocēt aie. h̄ firmat̄ miraculo de religioso mortuo. q̄ licet fuaret vota. nō tñ fua bat ceremonias. tñ multis defecerat. **L**uḡ frēs q̄ dicebat psalteriū corā corpe incep̄s̄ ī p̄m iudicare. **D**icebat vñ. bñ potabat. et alter ita. et sine aqua. et sicde talibus. **S**ubito frater surrexit dices. Parcat vob̄ de fratres qr̄ in magno pīculo me posuisti i iudicio. vbi accusabar a demonib̄ et iudicabar a vob̄. ne sciebam q̄b̄ p̄us rñderem. z̄c. **J**o xps defen debat mortuos. vt pat̄z. **L**uc. xiiij. Duo casus acciderūt p̄ xpi dū ip̄e p̄dicaret. **M**ulti sur gebat dicētes se esse messiam. **I**n ceteros iur das galile⁹. et qr̄ multi sequebant eū. **P**ylat̄ ingulauit om̄is eos. **L**uḡ h̄ referret xpo aliq̄ dixerunt. **O** malis hoīes erant. **E**ps statim fecit se aduocatum. et dixit. Putatis q̄ hi galilei p̄ omnib̄ galileis peccatores fuerūt. q̄a tālia passi sunt. Non dico vobis. sed nisi pñia z egerit. om̄es simul pibitis. **L**uc. xiiij. Item turris syloe q̄ cecidit et op̄ressit. xvij. hoīes de quib̄ loquētes coram xpo dicebat. **D**alī et magni p̄tōres erant. quia ita eis accidit. **E**t xps dixit. Putatis qr̄ et ip̄i debitores furerint p̄ter om̄es habitatēs in hierl'm. Non dico vob̄. s̄z si nō pñiam egeritis om̄is silr pibitis. **D**icas q̄ plures dānānt p̄ dissipationez q̄ p̄ furtū. **R**ō. qr̄ furtū qñ videt dat pūciōz cordis. et finalit̄ restituīt. **E**d p̄ba exq̄ dicta sunt transeūt. z̄c. et tradun̄t oblinioni. et sic nō restitut̄ fama. **I**tem maius furtū est fame q̄ pecunie. **P**rouer. xxij. **D**eli⁹ est nomē bonū q̄ diuitiī multe. z̄c. **D**icas de restitutōe fame verbo vel scripto fienda. als nō possūt saluari. Ideo teneam⁹ p̄siliū apli. Deponētes mendacium. loquimi veritatez vnuſ q̄s cū p̄xio suo. **R**ō. qm̄ sum⁹ innicem mēbra. **E**phe. iij. **D**ico tertio q̄ debemus exhibere cor ad eiendum iusticie per mensurātā affectionez.

Bermon

Hic p̄mū p̄ceptū ordinat corp̄. Ita nonū et decimū q̄ coincidunt ordinat cor. Rō b̄ p̄ce p̄tī ē q̄ cupiditas ē radix oī maloz. i. Thy. vi. Radix oī maloz ē cupiditas quā q̄dam appetētes errauēt a fide. et inseruerūt se dolori b̄ mlt̄. Tu at hō dei h̄ fugue. Rōz assūgt apl̄s dī. Hā q̄ volūt diuities fieri icidūt i cēptatoz et in laqueū diaboli. et desideria mlt̄a inutilia et nocina q̄ mergūt hoīes i interitū et pditioz. Ibidē. Dicat q̄ exq̄ doctor v̄l mercator ci/uis v̄l dñs exponit i corde. ego volo ditari. fa/ctū est. pdit̄ ē. H̄z d̄z facere qd̄ i se ē sub noīre dei. Et si d̄s sibi dat diuitias d̄ bono iusto re cipiat. alit̄ nō qret. Jo d̄s cuilibz voles pui/dere dicit. Nō cupisces domuz p̄t̄ tui. nec desideres vxore ei. nō seruū. n̄ ancillā. nō bo/ue. nō asinū. nec oīa q̄ illi sūt. Exo. xx. Ist̄ p̄/ptū fuabat xps. q̄ n̄ optebat cupiscere. quia dñi ē terra. tē. imo n̄ sustiebat cupido hoīes in sua societate. Dicat h̄istoria d̄ illo doctore cupido q̄ dixit. H̄aḡ seqr̄ te q̄cūq̄ ier. Da/hei. viij. Dic h̄ glo. q̄ sicut veniebat ad xpm̄ et cupiditate duce. qn̄ vidit miracula q̄ xpus faciebat. O dixit ip̄e. ego sociabo me illi. et p̄/q̄ sciuero facere talia lucrabor infinitas pe/cunias. Jo xps q̄ nō solū vidit os s̄ corda dī/p̄t̄ sibi. Vulpes foucas h̄nt. et volucres celi/nidos. Fil̄āt hoīs nō h̄z rbi caput suū reclinet. Dat. viij. Jo ve diligamur a xp̄o velit nos h̄ in suā grām recipere et postea i glām. nō soluam legē. s̄ impleam ut fec̄ xps q̄ est in se/cula bñdici. Amen.

On octaua beati Domini

M uero uigila.

In omibz labora. Hēt h̄bū ist̄ ori/ginalit. iij. Hoc th̄ea dat mihi motiū p̄dicādi d̄ q̄dā p̄tute ad saluatō nē aīaz mlt̄u necessaria. s. de p̄tute vigilie cir/ca fuitiū dei. H̄z p̄mo salute k̄. ma. Hoc s̄ h̄bū est apl̄i ad filiū suū spūale thymo. di. Tu/ho vigila tē. Rō at q̄resibi dixit h̄ h̄bū est. q̄a videbat i h̄ mlt̄os negligētes circa fui/tū dei. Iz eēt valde diligētes circa fuitiū h̄uānū ad h̄gregādū diuitias. hōres. tē. s̄ n̄ d̄ lucro spūali. et p̄t̄ h̄ apl̄s dicebat disciplo suo thymo. Tu/ho vigi. tē. Pro c̄ declaratōe in tenuio q̄ diligēt vigilat hoīes mūdanī ex q̄tū orationibz. s.

Propter amorē lucri t̄palis

Propter timorē piculi mūdialis

Propter dolorē afflictōis corporalis

Propter clamorē voc̄ v̄l rei sensualiſ. Et et q̄libz istoz dēm̄ nos vigilare spūalit. Jō d̄th̄ea cuilibz n̄rm̄. Tu/ho vi. tē. Dico p̄mo q̄ vigilat aliq̄ i h̄ mlt̄o p̄t̄ amorē lucri t̄pal. sic mechanici. fabri ferrarij. sartores. tē. Et illi q̄ cū lumie p̄nt̄ opari i nocte vigilat d̄ sero et surgūt de mane i stanl laborādo. q̄usq̄ iā lucratī sint vitā illi dīei. et tunc cū gaudio bibūt de mane. De h̄ scripture auto. Iz sit claz. Dis faber et architect⁹ noctē tāq̄ dīē trāsigit et vigilia sua pficit op̄. Eccl. xxviiij. Hoc mō tenet q̄liber vigilare spūaliter p̄ lucro spūales. Singulariter tenet ad h̄ i p̄sonē spūales. sic religiosi clerici et oīes eccl̄iastici. Nō ei debet in lecto expectare ortū sol. s̄ surgere d̄ mane ad matutias. et dicere eas distincte et attente. Ita q̄ qn̄ orī sol q̄ tūc fecerint officiū suū. Talēm let̄ p̄t̄ eē q̄ iā lucrat⁹ est p̄andū illi dīei. Qui at nō surgūt. ania eoīz trāst̄ manet. q̄ nihil ē lucrata. Propt̄ea dī eccīa. Non sic vob̄ vanū mane surgere aī luce. q̄ pmisit de/us coronā vigilatibz. Nota. pmisit de. n. xij. denarios. s̄ coronā ḡle. q̄ pl̄ valet q̄z corona papar̄ vel iperij. Si ḡ artifices cū tāto labo/re vigilat et lucrat̄. xij. denarios v̄l duos. qn̄ to maḡ nos vigilare dēm̄ dulcis et coronaz padisi possim̄ lucrari. Nota h̄ miraclm de/vitis patz. Liber est autētīc ex decreto gelasij pape p̄firmat. d̄ illo sc̄t̄ heremita q̄ vidit ca/therā in celo. et septē coronas discipulo suo patas q̄s fuit lucrat̄ vna nocte ex vigilia. q̄a diabol⁹ cū septies cēptauerat d̄ somno. et ipse restitit et vigilas pmāsit. et septē coronas acq̄ siuit. Ecce q̄re eccīa dī p̄sonis spūalibz. Non sic vob̄ vanū mane surgere aī luce. tē. Pro vob̄ at laic⁹ q̄ nō potest̄ ita vigilare surgēdo ad matutias tē. Flotate q̄ p̄ns vita ē obscura respectu vite ḡle. Iz nob̄ videat̄ dies clara. sic noctue nor̄ videt̄ clara. cū tñ nox sit obscura respectu claritat̄ diei. Ita ē de nob̄. nō sum̄ nisi noctue. s̄ qn̄ aīa trāst̄ d̄ h̄ mlt̄o vidz clāritatē ḡle tūc dī. Hor̄ p̄cessit. dies aut̄ appro/pinquit. Roy. xij. Jo vos de mūdo surgatis a somno p̄ci in nocte h̄ vite et laboreatis. et lucremi merita apud deuz aīq̄ veniat dies alterī vite. Si dicat Ja ego laboreo fodiēdo suendo. tē. Dico q̄ totū h̄ remanet h̄ inferi. Si ḡ nihil lucrami in alio mūdo. de q̄ viue/tis in alio mūdo. q̄ possēt̄ oīes et diuitie h̄ re manet. Jo laboreatis in oīibz spūalibz orādo q̄liber die devote tē. Servate festa. audiatis missam et sermones. Et frequenter debetis